

Türk Afet Mevzuatının Bütünleşik Afet Yönetimi Açısından İncelenmesi

Öznur Akduman¹

ORCID: 0000-0003-0258-2959

Öz

Mevcut tehlikeler, savunmasızlıklarımızla birleşerek, deprem, sel, heyelan, teknolojik kazalar gibi doğa ve insan kaynaklı afetlerin ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bu bağlamda meydana gelen tehlikenin kaynağı doğa veya insan kaynaklı olsa bile afetler sonuçları yönünden değerlendirildiğinde insan eliyle üretildiğini söylemek yanlış olmayacaktır. Afetlerin yönetimi, toplumun karşılaşılabileceği çeşitli afetlerin öncesinde, sırasında ve sonrasında alınacak tedbirleri, müdahaleleri ve iyileştirme çabalarını içeren oldukça geniş kapsamlı bir süreçtir. Bu süreç, sadece devlet kurumları ya da sivil toplum örgütleri tarafından değil, aynı zamanda bireylerin ve toplumun tüm kesimlerinin katılımını gerektirmektedir. Türkiye’de afet yönetimi için belirlenen yasal çerçeve, farklı düzeylerdeki devlet kurumlarının ve sektörlerin rollerini, sorumluluklarını ve iş birliği mekanizmalarını tanımlamaktadır. Yapılan çalışmalar ve uygulamalar değerlendirildiğinde; mevcut yasal düzenlemelerin, afet risklerini azaltma, hazırlık, müdahale ve iyileştirme süreçlerindeki iş birliği ve koordinasyonu güçlendirecek şekilde güncellenmesi gerekmektedir. Bu çalışma, Türkiye’deki afet yönetimi mevzuatının bütünleşik afet yönetimi perspektifinden değerlendirilmesini hedeflemektedir. Bu değerlendirme, mevcut afet yönetimi sürecinin eksikliklerinin belirlenmesini ve daha etkili bir afet yönetimi stratejisinin oluşturulmasını amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Mevzuat, afet mevzuatı, bütünleşik afet yönetimi, afet risk mevzuatı, afet risk yönetimi*

¹ Arş. Gör. Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölümü, E-posta: oakduman@nku.edu.tr

idealkent ©

ISSN: 1307-9905 E-ISSN: 2602-2133

DOI: 10.31198/idealkent.1492081

Derleme Makalesi / Review Article

Sayı Issue 45, Cilt Volume 16, Yıl Year 2024-3, 1753-1784

Examination of Turkish Disaster Legislation in Terms of Integrated Disaster Management

Öznur Akduman²

ORCID: 0000-0003-0258-2959

Abstract

Existing hazards, when combined with our vulnerabilities, lead to the occurrence of natural and human-induced disasters such as earthquakes, floods, landslides, and technological accidents. In this context, regardless of whether the source of the hazard is natural or human-induced, it would not be incorrect to say that disasters, when evaluated in terms of their outcomes, are ultimately human-made. Disaster management is a comprehensive process that encompasses the measures, interventions, and recovery efforts taken before, during, and after various disasters that society may face. This process requires not only the involvement of government institutions or non-governmental organizations but also the participation of individuals and all segments of society. In Turkey, the legal framework established for disaster management defines the roles, responsibilities, and cooperation mechanisms of government institutions and sectors at different levels. When evaluating current practices and implementations, it is clear that existing legal regulations need to be updated to strengthen collaboration and coordination in disaster risk reduction, preparedness, response, and recovery processes. This study aims to evaluate Turkey's disaster management legislation from the perspective of integrated disaster management. Such an evaluation seeks to identify the deficiencies in the current disaster management process and contribute to the creation of a more effective disaster management strategy.

Keywords: *Legislation, disaster legislation, integrated disaster management, disaster risk legislation, disaster risk management*

² Res. Asst. Tekirdağ Namık Kemal University, Faculty of Health Sciences, Department of Emergency Aid and Disaster Management, Email: oakduman@nku.edu.tr

Giriş

Afetlerin yol açtığı insan kayıpları, ekonomik ve toplumsal zararlar tarihin her döneminde önemli sorunlar olarak kabul edilmiştir (Çilingir ve Örcen, 2020). Afetlerin ortaya çıkardığı bu olumsuz durumları azaltmaya yönelik oluşturulan afet yönetimi mekanizmaları genellikle yasal karmaşıklıklar ve usullerin anlaşılabilirliği nedeniyle tam olarak kavranamamıştır (Gupta ve Nair, 2012). Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde afet yönetimi yasal süreçleri genellikle afetzedeleri kurtarma, yardım ve rehabilitasyon haklarını içermekle sınırlı kalmaktadır. Bu süreçler çoğunlukla insani yardım temelinde şekillenmektedir. Bu durum halk tarafından afet mevzuatının tam anlamıyla netlik kazanmadığını göstermektedir (Gupta ve Nair, 2012).

Günümüzde pek çok yerleşim alanı, özellikle deprem ve sel gibi afet riskleriyle ciddi şekilde karşı karşıyadır. Bunun yanında, şehirlerde meydana gelebilecek doğa, teknoloji veya insan kaynaklı afetlerin can kayıpları, maddi zararlar ve çevresel tahribat açısından büyük boyutlara ulaşabileceği öngörülmektedir (Kadıoğlu, 2008). Bu durumun en çarpıcı örneklerinden biri, 6 Şubat 2023 tarihinde Türkiye'de yaşanan ve 11 ilde büyük yıkıma neden olan deprem felaketidir. Resmi rakamlara göre, 50 binden fazla insanın hayatını kaybettiği, 150 milyar doların üzerinde maddi kayba neden olan bu olay, afetlerin insanlık üzerindeki olumsuz etkilerinin en ağır şekilde hissedildiği bir felaket olarak "Asrın Felaketi" olarak anılmıştır (Duruel, 2023). Bu acı tecrübelerin ardından, Türkiye'nin afetlerle yaşama gerçeği, kapsamlı ve entegre bir afet yönetim sisteminin kurulmasını zorunlu hale getirmiştir (Büyükkaracıoğlu, 2016).

Afetlerin sıklığının ve etkilerinin artması, afet politikaları ve yönetimi alanında gelişim ve değişiklikleri zorunlu hale getirmiştir (Çilingir ve Örcen, 2020). Bu çerçevede, etkili afet yönetimi süreçlerinin uygulanabilmesi için verimli yasal, politik ve kurumsal desteklerin sağlanarak tüm paydaşların sorumluluk alması elzemdir (Özer, 2017; Gupta ve Nair, 2012). Afetlerin kalkınmaya verdiği zararlar göz önünde bulundurulduğunda, disiplinler arası bir yaklaşımla ele alınması ve etkin yönetim modelleriyle desteklenmesi gerekmektedir (Sarı ve Özer, 2024). Bu çalışma, Türk Afet Mevzuatı'nın bütünleşik afet yönetimi perspektifinden incelenmesiyle risk yönetiminin önemini vurgulamayı hedeflemektedir.

Afet ve Bütünleşik Afet Yönetimi

Dünya genelinde giderek daha karmaşık hale gelen, sıklığı artan ve etki alanı genişleyen afetler, meydana geldiği bölgelerdeki fiziksel, sosyal ve ekonomik yapıyı önemli ölçüde olumsuz etkilemektedir (Çilingir ve Örçen, 2020). Zarar verici ve tahrip edici etkileri zamanla daha da artan afetler; zamanla kalkınmanın en büyük engellerinden biri haline gelmiştir (Sarı ve Özer, 2024; Tenikler, 2023). Afetlerin sıklığı, etkilediği alanlar ve zararlarının giderek artması, afet yönetimi süreçlerinde gelişim ve değişimleri beraberinde getirmiştir (Çilingir ve Örçen, 2020).

Türkiye’de afet yönetimi, afet yönetimi sürecinin evrimi, zaman içinde değişen anlayışlar ve yaklaşımlar çerçevesinde gelişmiştir. Başlangıçta, afet yönetimi genellikle acil müdahale ve kurtarma faaliyetleriyle sınırlıyken; zamanla bu süreç sürdürülebilir ve etkili stratejilerin geliştirilmesine olanak tanımıştır. Başlangıçta kriz yönetimi olarak tanımlanan, afet sonrası müdahale ve kurtarma odaklı bu yaklaşımlar, 1939 Erzincan depremi sonrası daha çok acil müdahale ve kurtarma üzerine gelişmiş, ilk yasal düzenlemeler de afet sonrası müdahaleye odaklanmıştır. Afetler meydana geldiğinde hızlı tepki verilmesi gerektiği düşünülüyordu. Ancak, 1980’lerden itibaren, özellikle 1999 İzmit depremi sonrasında, risk yönetimi çalışmalarının eksikliği belirgin hale geldi (Büyükkaracıgan, 2017; Tümtürk, 2020). Bu bağlamda, afet risklerinin oluşmasından önce zararları en aza indirmeyi, risklere karşı etkili hazırlık yapmayı, afet anında hızlı ve etkin müdahalede bulunmayı ve afet sonrasında iyileştirme çalışmalarını içeren Bütünleşik Afet Yönetimi Sürecine geçişin gerekliliği ortaya çıkmıştır (Çilingir ve Örçen, 2020; Tümtürk, 2020; Büyükkaracıgan, 2017).

Bir sistemin veya topluluğun kapasitesi ve müdahale yetenekleri aşıldığında bir afetin meydana gelebileceği gerçeğini göz önünde bulundurarak afet yönetimi sürecinin her aşamalarına kapasite geliştirme çalışmalarını dahil etmek hayati önem taşır (Kara, 2023; Allahbakhshi vd., 2019; Öcal vd., 2020). Afet yönetiminde başarı, toplumda afet bilincinin yaygınlaşması, doğru tepkilerin öğretilmesi, halkın afet eğitimleri alması ve tatbikatlarla bilgilerin güncellenmesiyle ilgilidir. Ayrıca, risklerin önceden önlenmesi ve azaltılması için yasal düzenlemelerin yapılması ve bu kurallara uymayanlara ciddi yaptırımların uygulanması gereklidir. Halkın hazırlıklı olması için insan odaklı yaklaşımların benimsenmesi ve önlemlere yatırım yapılması önemlidir. Yasaların çıkarılmasıyla önceden alınacak

tedbirlerin belirlenmesi ve tekrarlanan hataların önlenmesi sağlanmalıdır. Bu süreçte, vatandaşların yasalara uyması, anlaşılır şekilde bilgilendirilmesi ve kanunlara uymayanlara karşı ciddi yaptırımların uygulanması gereklidir (Tümtürk, 2020).

Afet Mevzuatı

Türkiye söz konusu olduğunda, afet denilince genellikle ilk akla gelen depremler olsa da, son yıllarda sel, orman yangınları, heyelanlar ve sığınmacı akınları gibi çok çeşitli afet türleriyle daha sık karşı karşıya kalınmaktadır. Bu nedenle, sadece depremler değil, tüm afet türlerine karşı kapsamlı ve bilimsel bir yaklaşımla oluşturulmuş yasal düzenlemelere ve acil eylem planlarına ihtiyaç vardır. Bu düzenlemelerin ve planların eksiksiz bir şekilde hazırlanması, etkin bir şekilde uygulanması, düzenli aralıklarla denetlenmesi ve ortaya çıkan yeni ihtiyaçlar doğrultusunda sürekli güncellenmesi zorunludur (Çakır ve Çay, 2022; Akduman, 2022; Yılmaz, 2023). Afet yönetimine ilişkin yasal çerçevenin sağlam temellere oturtulması, yetki çatışmalarını en aza indirirken, afet sonrası müdahalelerin daha hızlı ve etkin bir şekilde yapılmasını mümkün kılacaktır. Afet yönetiminde mevcut olan çeşitli yasal düzenlemelerin bir arada ele alınarak, görevli kurum, kuruluş ve kişilerin yetki ve sorumluluklarının net bir zemine dayandırılması, afetlerle mücadelede önemli bir adım olacaktır (Büyükkaracıgan, 2017; Sunar, 2023).

Afet yönetiminin her aşamasında yer alacak karar vericiler, müdahaleciler, sivil toplum kuruluşları, gönüllüler ve halk gibi tüm paydaşların rollerinin önceden tanımlanması ve planlanması gereklidir. Bu sayede, olası bir afet anında görev ve sorumlulukların açıkça belirlenmesi, afet sonrasında yaşanabilecek kaos, karmaşa ve yetki çatışmalarının önlenmesine yardımcı olacaktır (Özer, 2018; Büyükkaracıgan, 2017). Afet sonrası yardımların aksamasını engellemek ve müdahale süreçlerini hızlandırmak adına, afet yönetiminin her aşamasında net bir görev dağılımının yapılması, sürecin daha düzenli ve etkili yürütülmesini sağlayacaktır (Özer, 2018; Tümtürk, 2020; Akduman, 2024).

Türk Afet Mevzuatının Risk ve Kriz Yönetimi Bakımından Değerlendirilmesi

Bu çalışmanın amacı, Türk mevzuatında afetler ve afet yönetimi ile ilgili hukuki altyapıyı inceleyip değerlendirmek ve mevcut sorunları tespit

etmektedir. Bu bağlamda, Türk afet geçmişi ve yönetimi dört farklı dönemde incelenmiştir: 1944 ve öncesi, 1944-1958 dönemi, 1958-1999 dönemi ve 1999'dan günümüze kadar yaşanan afetlerle ilgili çıkarılan yasal belgeler dönemi. Bu dönemlerde gerçekleşen ve önemli kayıplara neden olan afetlerin incelenmesi, bu afetler sonrasında oluşturulan yasal düzenlemelerin uygulanmasında karşılaşılan sorunlar ve alınan önlemler üzerinde durulmuştur.

Afetlerin öngörülmesi, zarar azaltma, hazırlık, müdahale ve iyileştirme çalışmalarının planlanması, uygulanması ve sürekli olarak güncellenmesi gerekmektedir. Afetlerle mücadele kapsamında oluşturulacak afet mevzuatının sistem bütünlüğüne sahip olması büyük önem taşımaktadır.

1944 Öncesi Dönem

Türkiye'de afet yönetimi tarihine bakıldığında, Cumhuriyet döneminden başlayarak önemli değişim ve dönüşümlerin yaşandığı görülmektedir (Tümtürk, 2020). Bu süreçte, 1929 yılında kabul edilen "*1351 Sayılı Ankara Şehir İmar Müdüriyeti Teşkilat ve Vezaifine Dair Kanun*", Ankara şehrinin imar ve planlama sürecinde önemli bir adım olarak kaydedilmiştir (1351 Sayılı Kanun, 1929). Bu Kanunla birlikte Ankara Şehri İmar Müdürlüğü kurulmuş, şehrin modern ve planlı bir şehir olması hedeflenmiş, alt yapı, ulaşım ağı, yeşil alanlar ve konut alanları düzenlenmiştir (Bekiroğlu, 2010; Tümtürk, 2020). Bu süreçte yapılan düzenlemelerle kanunun adında da belirtildiği gibi sadece Ankara'ya yönelik olmuş ve Ankara'nın daha yaşanabilir bir şehir olması amaçlanmıştır.

1930'lu yıllarda çıkarılan "*1580 Sayılı Belediye Kanunu*" ve "*1593 Sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu*" ile şehirleşmenin daha kontrollü hale getirilmesi amaçlanmıştır (1580 Sayılı Kanun, 1980; 1593 Sayılı Kanun, 1930). Belediyelere imar planları yapma, yapılaşmayı denetleme ve konut ihtiyacını karşılama yetkisi verilmiştir (Değirmenci, 2021; Bekiroğlu, 2010; Tümtürk, 2020). Bu düzenleme ile Ankara'nın şehirleşme süreci daha kontrollü ve düzenli hale getirilmiş, şehirdeki yaşam standartları iyileştirilmiştir.

1933 yılında çıkarılan "*2290 Sayılı Belediye ve Yollar Kanunu*", imar mevzuatının ve yapı denetiminin temellerini atmış; imar planları, yeni binalar, ruhsatlar, yollar ve yapı denetimi bu kanunla düzenlenmiştir (2290 Sayılı Kanun, 1936). Bu kanun, dönemin kentsel gelişim anlayışına paralel olarak imar planlarının oluşturulması, yapı izinleri, yol düzenlemeleri ve yapı denetimi gibi konularda yenilikler getirmiştir (Bekiroğlu, 2010; Tümtürk, 2020).

1939 yılında Erzincan'da büyüklüğü 7.8 olan bir deprem meydana gelmiştir. Depremde 32.000'den fazla kişi can vermiş ve yaklaşık 116.720 bina zarar görmüştür (Haçin, 2014). Bu deprem sonrasında, 1940 yılında kabul edilen ve "3773 numaralı Erzincan ve Depremden Etkilenen Bölgelerde Zarar Görenlere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanun" yürürlüğe girmiştir (Çilingir ve Örcen, 2020; Sancakdar, 2012). Bu kanun, deprem sonrası afetzedelere yapılacak yardımları ve iyileştirme politikalarını içermektedir. Bu kanunla, devletin afet politikası klasik bir afet yönetimi modeline dönmüş, afet sonrası müdahale ve yeniden inşa çalışmalarına odaklanılmıştır.

1942 yılında Niksar-Erbaa, 1943 yılında Adapazarı-Hendek, 1944 yılında Tosya-Ladik ve Bolu-Gerede depremleri meydana gelmiştir. Depremlerin etkisi ile çok sayıda can ve mal kaybı meydana gelmiş ve Türkiye'de afet mevzuatında önemli değişikliklere yol açmıştır (Çilingir ve Örcen, 2020; Sancakdar, 2012; Ergünay, 2008). Bu düzenlemeler ve gelişmeler, depremlerden zarar görenler için yapılacak yardımları düzenlemeye yönelik olmuş ve afetlerde kriz yönetimine odaklanan bir politika izlenmiştir. Ancak bu düzenlemeler genellikle afet sonrası yardım, geçici iskân gibi konularla sınırlı kalmıştır (Özmen ve Özden, 2011).

Büyük depremlerin yanı sıra yaşanan sel ve su baskınları, afet mevzuatında yeni düzenlemeler yapılmasını gerektirmiştir. Bu nedenle, 1943 yılında "4373 Sayılı Taşkın Sulara ve Su Baskınlarına Karşı Korunma Kanunu" kabul edilmiştir (4373 Sayılı Kanun, 1943). Bu kanun genel kapsamı ile su taşkınları ve baskınlara karşı afet anında yapılacakları kapsayan (müdahale süreçlerini) yeni prensipler belirlemiştir.

1944-1958 Arası Dönem

1944'te yürürlüğe giren "4623 Sayılı Yer Sarsıntısından Evvel ve Sonra Alınacak Tedbirler Hakkında Kanun", Türkiye'de afet mevzuatı açısından önemli bir dönüm noktasıdır (Karaaslan, 2015). Bu kanun, deprem öncesinde merkezi hükümete çeşitli görevler yükleyen ilk kapsamlı düzenlemelerden biri olarak kabul edilir (Şengün, 2020; Sever, 2019). Kanun, deprem tehlikesi olan bölgelerin belirlenmesini ve bu bölgelerde yapılacak yapılarla ilgili düzenlemeleri içermekte, risk yönetiminin erken örneklerinden birini oluşturmaktadır. Ancak, kanun daha çok deprem sonrası müdahale ve yeniden inşa çalışmalarını sınırlı kalmıştır.

1945 yılında çıkarılan "Türkiye Yersarsıntısı Bölgeleri Yapı Yönetmeliği", deprem riski bulunan bölgelerde yapılacak yapılar için alınacak önleyici tedbirleri vurgulamıştır (Tümtürk, 2020). Bu yönetmelik, kriz yönetiminin

yeniden inşa aşaması için uygulanmıştır. 1953 yılında Türkiye'deki depremler sonrasında oluşturulan, “Yapı ve İmar Reisliği bünyesinde Deprem Bürosu” oluşturulmuş ve aynı yıl içinde Çanakkale'de bir deprem daha yaşanmıştır. Bu doğal afetlerin etkisiyle “6188 Sayılı Bina Yapımı ve İzinsiz Yapılar Hakkında Kanun” çıkarılmıştır (AFAD, 2018; Tümtürk, 2020).

1955 yılında “DE-SE-YA (Deprem-Selyap-Yangın) Bürosu” kurulmuştur (AFAD, 2018). Bu düzenleme ise, sel ve yangın gibi afetler sonrası yapılacak kriz yönetimi temelli çalışmaları kapsamaktadır.

1956 yılında “6746 Sayılı Afetlerden Zarar Görenlere Yapılacak Yardım Hakkında Kanun” yürürlüğe girmiştir (6746 Sayılı Kanun, 1956). Bu Kanun, afetlerden zarar görenlere yapılacak yardımları düzenlemeye yönelik oluşan zararları azaltma amacı taşımaktadır. Bu şekliyle sadece kriz yönetimine odaklanmış bir kanundur.

Türkiye'de sanayileşme ve göç hareketlerinin artmasıyla birlikte kentleşme hız kazanmış, bu durum yerleşim bölgelerinde ve yapıların denetiminde yeni zorluklar doğurmuştur (Kılınç ve Bezci, 2011). Bu nedenle, 1956 yılında “6785 Sayılı İmar Kanunu” yürürlüğe konulmuştur (6785 Sayılı Kanun, 1956). Kanun, yerleşim bölgelerinde afet risklerinin belirlenmesi ve yapı denetiminin teknik çalışmalarla sağlanması konularında önemli düzenlemeler içermektedir.

1958 yılında “7116 sayılı İmar ve İskân Bakanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanun” yürürlüğe konulmuştur. Bu konuyla, Türkiye'de meydana gelebilecek doğal afetlerden birinci derecede sorumlu kurum İmar ve İskân Bakanlığı olarak belirlenmiştir (7116 Sayılı Kanun, 2018). Bu süreçte, depremler sonrasında yeni kanunların çıkarılması ve yapı denetimi konusunda belediyelerin görev ve sorumluluklarının değişmesi gibi benzer adımlar atılmıştır. Bu düzenlemelerin ana hedefi, depremlerin neden olduğu zararları azaltmak ve yapılaşmanın daha güvenli ve düzenli bir şekilde yapılmasını sağlamak olmuştur (Tümtürk, 2020). Kanun, imar planlarının hazırlanma sürecini belirlemeden kabul edilmiş ve bazı belediyeler için yurt dışından alınan modellerin Türkiye'ye uyarlanmasını da içermiştir.

1958 yılında “7126 Sayılı Sivil Müdafaa Kanunu” kabul edilerek; afetlerden sonra arama-kurtarma ve ilkyardım faaliyetleri, düşman saldırıları ve büyük çaplı yangınlar gibi acil durumlar için sivil savunma organizasyonunu ve görevlerini belirlemiştir (Sever, 2019). Aynı yıl içinde, Türkiye'nin afet yönetim sisteminde temel unsurlardan biri olarak uzun süre varlığını sürdüreceği olan Sivil Savunma Teşkilatı kurulmuştur.

1959 yılında ise “Sivil Müdafaa Bakımından Şehir ve Kasaba Planlarıyla Mühim Bina ve Tesislerde Tatbik Olunacak Esas Hakkında Nizamname” yayınlanmıştır. Bu nizamnamede sivil müdafaa bakımından şehir planlarının düzenlenmesi esasları belirtilmiştir (Sever, 2019; 7126 Sayılı Kanun, 1959). Bu düzenlemeler, ilerleyen yıllarda yapılan değişikliklerle güncellenerek sivil savunma kapsamına tabii afetlerin ve büyük yangınların da dahil edilmesini sağlamıştır. Bu düzenlemelerin temel amacı, yaşanan afetler sonrasında yardım ve afet anında müdahale konularını esas alarak şekillendirilmiştir.

1958-1999 Arası Dönem

Türkiye’de 1959 yılından itibaren afet mevzuatı açısından önemli değişiklikler yaşanmıştır. Bu dönem, afetlerin sıklığının ve zararlarının artması ile ifade edilmektedir (Tümtürk, 2020). 1959’da kabul edilen “7269 Sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun”, afet yönetimi alanında önemli bir dönüm noktası olmuştur (7269 Sayılı Kanun, 1959). Bu kanun, doğal afetlerden sonra devletin müdahale yeteneğini belirlemek, artırmak ve etkinleştirmek amacıyla hazırlanmıştır. Ayrıca, genel bütçeden ayrılan bir afet fonu oluşturularak uluslararası alanda örnek gösterilen afet kanunlarından biri olarak kabul edilmiştir (Tümtürk, 2020; Değirmenci, 2021). Kanun, deprem, kaya düşmesi, yer kayması, çığ, yangın, su baskını gibi doğal afetlerde, genel hayatı etkileyebilecek derecede zarar görmüş veya görebilecek yerler için alınacak tedbirler ve yapılacak yardımlar konusunda hükümler içermektedir. Bu yaklaşımıyla afeti doğa kaynaklı olarak tanımlamış ve etkisinin ölçüsünü "genel hayata etkili olacak derecede" olarak belirlemiştir (Akyel, 2005; Ersöz, 2023). Kanun, deprem yanında diğer doğal afetleri de içerecek şekilde mevcut afet tanımını genişleterek, yerleşim yerlerinde oluşabilecek tüm afetlere karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesini ve uygulanmasını kolaylaştırmıştır. Ancak "Genel hayata etkililik" ölçüsü doğrudan kanunda belirtilmemiş olmakla birlikte, afetlerin genel hayat üzerindeki etkisi Bayındırlık ve İskân Bakanlığı tarafından düzenlenen yönetmeliklerle belirlenen temel kurallar çerçevesinde değerlendirilmektedir. Kanunun yürürlüğe girmesinden dokuz yıl sonra yürürlüğe konulan "Afetlerin Genel Hayata Etkililiğine İlişkin Temel Kurallar Hakkında Yönetmelik" ise afetlerin genel hayat üzerindeki etkisini belirlemek için bazı kriterler getirmiştir. Bu çerçevede Bayındırlık Bakanlığı, afetlerin genel hayat üzerinde etkili olup olmadığına karar verme yetkisine sahiptir ve

bu kararı etkileyen faktörler arasında ölü ya da ağır yaralıların olması, kamu binalarının kullanılamayacak seviyede etkilenmesi, tarım ürünlerinde %33 oranında zarar oluşması, hayvan kayıpları, ulaşım imkânlarının kısıtlanması, sert kış şartları ve inşaat için uygun olmayan iklim koşulları gibi durumlar yer almaktadır (Tümtürk, 2020; Akyel, 2005). Bu Kanun, Türk afet yönetiminin temellerini atan önemli bir yasadır. Diğer yarasarma politikalarının benimsendiği kanunlardan farklı olarak, afetlerden öncesinde, afetlerin yaşanma sırasında ve afetlerden sonrasında yapılacak çalışmalara değinmiştir. Depremler ve seller dışındaki doğal afetleri de kapsayarak, genel hayat üzerinde önemli zarar gören veya görebilecek yerlerde alınacak önlemleri ve sağlanacak yardımları içermektedir.

1961 Anayasası, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde sosyal devlet ilkesinin ilk kez benimsendiği önemli bir dönemi işaret etmektedir (1961 Anayasası, 2024). Bu anayasa çerçevesinde, afetlerden sonra afet bölgelerine yardım ve hizmetlerin ulaştırılması konusu üzerinde durulmuştur. 1965'te doğal afetlerle ilgili sorumlulukları üstlenmek amacıyla kurulan Afet İşleri Birimi, Genel Müdürlük statüsüne yükseltilmiştir (Sever, 2019; Erkan, 2010).

1966 yılında Varto, Hınıs Depreminin yaşanmasının ardından Bakanlar Kurulu kararı ile başkent Ankara'da "Deprem Bölgeleri İmar ve İskân İcra Heyeti Başkanlığı" ve depremlerden etkilenen illerde İnşaat Amirliklerinin kurulması yoluna gidilmiştir (Sever, 2019; Erkan, 2010).

"1051 Kanun numaralı Umumî Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara dair 15/5/1959 gün ve 7269 sayılı Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesi hakkında Kanun" çerçevesinde 1968 yılında afetlere yönelik çalışmalarının biçimini düzenleyen "88/12777 Sayılı Afetlere ilişkin Acil Yardım Teşkilatı ve Planlama Esaslarına Dair Yönetmelik" yürürlüğe konulmuştur (1051 Sayılı Kanun, 1968 ; 88/12777 Sayılı Kanun, 1988; Güler, 2012; Erkan, 2010). Bu yönetmelikte benzer olarak yaşanan afetlerden sonra yapılacak yardımlara yönelik bilgiler içeren kriz yönetimi esasına dayanan bir yönetmelik olmaktan daha ileri gidememiştir.

1966 yılında Muş merkezli Varto-Hınıs ve 1970 yılında Gediz Depremleri çok sayıda can kayıplarına ve büyük hasarlara yol açmıştır (Tümtürk, 2020). Depremlerin sıklığı devam ettiği için, 1970 yılında "Afetler Fonundan Harcama Usullerine Dair Yönetmelik" çıkarılmıştır (Ergünay, 2008). Bu yönetmelik, afetler sonrası afet fonunun kullanımına ilişkin kriz yönetimi düzenlemelerini içermektedir.

1971 yılında kurulan ve doğrudan bakanlığa bağlı olan Deprem Araştırma Enstitüsü, depremin potansiyel zararlarını azaltmak amacıyla araştırma ve geliştirme faaliyetlerini yürütmek üzere görevlendirilmiştir. Bu kurum daha sonrasında "*Afet İşleri Genel Müdürlüğü*" olarak faaliyetlerine devam etmiştir (Ergünay, 2011; Erkan, 2010). Deprem Araştırma Enstitüsü Başkanlığı, yaşanan depremler hakkında araştırmalar yaparak kriz ve risk yönetimini geliştirmeyi amaçlamıştır.

1971 Bingöl, 1975 Diyarbakır-Lice, Depremleri Türkiye'de yaşanmıştır. 1975 yılında ise , "Afet Bölgelerinde Yapılacak Yapılar Hakkında Yönetmelik" kabul edilmiştir. Bu yönetmelikle Türkiye, deprem yaşanma riskine bağlı olarak 1.,2.,3. ve 4. derece deprem bölgelerine ayrılmış ve betonarme binaların yaygınlaşması teşvik edilmiştir. 1976 Van-Çaldıran ve 1983 Erzurum Depremleri meydana gelmiştir. Bu depremlerin ardından ortaya çıkan ciddi hasarlar birçok eksikliği ortaya koymuş ve bu yönetmeliğin revize edilmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır. 1992 yılında yaşanan Erzincan ve 1995 yılında meydana gelen Dinar depremlerine yönelik yapılan incelemelerde, konut ve işyerlerinin inşasında bu yönetmeliğe bağlı kalınmadığını göstermiştir (Aktel, 2010). Bu durum, yapıların tasarım ve denetim süreçlerinin bilgi ve deneyim eksikliği olan sorumsuz kişilerce yürütüldüğünü ve meydana gelen kayıpların başlıca nedenlerinden biri olduğunu göstermektedir.

1977'de "*2090 Sayılı Tabi Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardım Hakkında Kanun*" çıkartılmıştır. Bu kanunla sel ve su baskınları gibi afetlerden etkilenen çiftçilere devlet desteğinin verilmesi amaçlanmıştır (2090 Sayılı Kanun, 2019). Bu kanunla çiftçilere karşılıksız tohum, fide, fidan, canlı hayvan, para verilmesi; teknik yardım sağlanması ve tesis maliyetlerine katılım gibi destekler sunulmuştur (Uzuntaş ve Öztürk, 2019). Bu kanun, afet sonrasında çiftçilere yapılacak yardımlar konusunda çerçeve oluşturarak, bu alanda devletin sorumluluklarını belirlemiştir.

1982 yılında, dünya genelindeki gelişmelere paralel olarak Türkiye'de atom enerjisi kullanımıyla ilgili önlemleri içeren "*2690 Sayılı Türkiye Atom Enerjisi Kanun'u*" yürürlüğe girmiştir. Bu kanun, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu'nun (TAEK) kurulmasını sağlayarak, nükleer enerji hakkında; planlama, denetleme, korunma ve güvenlik gibi konularda sorumlulukların belirlenmesini sağlamıştır (2690 Sayılı Kanun, 1956). Kanun, kriz temelli risk yönetimi ilkeleri doğrultusunda nükleer enerjiyle ilgili süreçleri düzenlemeye yönelik çıkartılmıştır.

1982 tarihli 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 119. Maddesi'ne göre, doğal afetler ve tehlikeli salgın hastalıklarda Cumhurbaşkanı Başkanlığındaki Bakanlar Kurulu, altı ayı geçmeyecek şekilde olağanüstü hâl ilan edebileceği belirlenmiştir (1982 Anayasası, 1982). Bu kanunda bahsedilen olağanüstü hâl ilanı, herhangi bir afet durumunda yaşanabilecek krizlerin hızlı ve etkin yönetim sürecinin sağlanmasını kapsamaktadır.

1983'te "2872 Sayılı Çevre Kanunu" kabul edilerek sel ve su baskını gibi afetlerle ilgili çeşitli düzenlemeler yapılmıştır (2872 Sayılı Kanun, 1983). Bu kanunun esas amacı, ortak varlık olarak kabul edilen çevrenin sürdürülebilir şekilde kullanılması için hukuki ve teknik ilkeler doğrultusunda, mevcut kalkınma hedefleriyle uyumlu olacak şekilde düzenlemeler ve önlemler alınmasını sağlamaktır (Bilgili, 2015). Ancak ilerleyen süreçte, kanun sadece ceza fonunun oluşturulması ve bu fonun kullanılması yönünde güncellenmiştir. Yani kanun, çevreye zarar verenlere belirli cezai yaptırımlar öngörerek kriz temelli bir risk yönetimi sağlamıştır.

1983'te "18251 Sayılı Bayındırlık ve İskân Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin" kabulü ile Bayındırlık ve İskân Bakanlığının kuruluşu ve görevleri belirlenmiştir (18251 Sayılı Kararname, 1983). Bu kararnameye göre, deprem, yangın, su baskını gibi afetlerde alınacak önlemlerin belirlenmesi, yardımların tespiti ve ilgili kurumlarla iş birliği yapılması bakanlığın görev ve sorumlulukları arasında yer almaktadır (Tümtürk, 2020). Bu yönetmelikte yer alan

"...afetlere dönüşebilecek olaylar öncesinde ve sonrasında yerleşim bölgelerinde alınması gereken önlemlerin belirlenmesi, ulaştırılacak yardımların tespiti ve bunların gerçekleştirilebilmesi..."

ifadesi, afetlerin öncesi ve sonrası dönemlerde yapılacak çalışmaları kapsamaktadır. Bu yaklaşım, bütünleşik afet yönetimi süreçlerinin uygulanmasını amaçlar. Genellikle toplum ve yöneticiler genellikle afetleri ilahi, öngörülemeyen ve önceden müdahale edilemez olarak algıladıklarından, çoğunlukla afetler meydana geldikten sonra yapılacak çalışmalara odaklanılmıştır.

1985 yılında "6785 Sayılı İmar Kanunu" yürürlükten kaldırılarak yerine "3194 Sayılı İmar Kanunu" uygulamaya girmiştir (3194 Sayılı Kanun, 1985). Bu kanun, yerel yöneticilerin imar planlarının, çevre ve bölge planları ile uyumlu olacak şekilde yapılmasını sağlamak için düzenlemeler içermektedir. Ayrıca yapı ruhsatı verme yetkisinin, belediye ve mücavir alanlarda

belediyelere, dışında ise valiliklere verilmiştir. Ancak 1980'lerdeki yerleşme hareketine rağmen, denetim sistemlerindeki sorunlar nedeniyle Kanunun etkili uygulanamadığı gözlemlenmiştir (Tümtürk, 2020). Kanun, gelecekte yaşanabilecek depremleri göz önünde bulundurarak risk yönetimini hedeflemiştir. Ancak yapılan bölge planı ve çevre düzenleme plan kararlarının yeterli denetlemelerden geçirilmediği günümüzde yaşanan afetlerin sonuçları ile görülmektedir. 1990'ların başında artan kent nüfusuyla birlikte konut sıkıntısı ciddi bir sorun haline gelmiş ve kontrolsüz yapılaşma endişe verici boyutlara ulaşmıştır (Tümtürk, 2020; Kılınç, 2011). Bu dönemde yürürlüğe giren “2981 Sayılı İmar Affı” gibi düzenlemeler, kontrolsüz ve kaçak yapılaşmayı teşvik eder nitelikte olmuş, sorumlular cezalandırılmak yerine ödüllendirilmiştir (2981 Sayılı ve 6785 Sayılı Kanun, 1984; Tümtürk, 2020). Bu süreçte artan kaçak yapılaşmalar, afet risklerine uygun olmayan şekilde inşa edilmiştir, bu durum afet durumlarında büyük hasara ve can kaybına neden olmaktadır. Ayrıca, planlı kentleşme ve yapılaşmaya engel olmakta ve çevresel sorunlar ile altyapı eksikliklerini artırarak toplumun savunmasızlıklarını derinleştirmektedir.

1992'de Erzincan'da meydana gelen 6.8 büyüklüğündeki depremde 653 kişi hayatını kaybetmiş ve yaklaşık 8.000 bina hasar görmüştür (Erzincan İRAP, 2021: 50). Depremin ortaya çıkardığı sorunların çözümü için “3838 Sayılı Erzincan, Gümüşhane ve Tunceli illerinde Vuku Bulan Deprem Afeti ve Şırnak Çukurca'da Meydana Gelen Hasar ve Tahribata İlişkin Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkında Kanun” yürürlüğe konulmuştur (3838 Sayılı Kanun, 1992). Bu yasa, kriz odaklı afet yönetimi yaklaşımını benimsemiştir. Afetler sonucu oluşan sosyal, ekonomik ve çevresel zararların giderilmesine yönelik hükümleri genişletmiştir.

1995'te Afyonkarahisar'ın Dinar İlçesi'nde 6.2 büyüklüğünde bir deprem yaşanmıştır (Afyonkarahisar İRAP, 2020:94). Dinar Depremi ardından belirli iller için düzenlemeleri içeren 3838 Sayılı Kanun yürürlükten kaldırılmıştır. Yerine her doğal afeti kapsamına alan “4123 Sayılı Tabii Afet Nedeniyle Meydana Gelen Hasar ve Tahribata İlişkin Hizmetlerin Yürütülmesine Dair Kanun” yürürlüğe girmiştir (4123 Sayılı Kanun, 1995). Bu Kanunda 1995 ila 2018 yılları arasında bazı değişiklikler yapılmıştır. 1997 yılında yapılan önemli bir düzenleme, doğal afetleri de içeren ve 7269 Sayılı Kanundaki örgütlenme yapısında değişiklikler getiren “96/8716 Sayılı Başbakanlık Kriz Merkezi Yönetmeliği”dir. Bu yönetmeliğe göre, kriz durumlarında Başbakanlık Kriz Merkezi'nin faaliyet göstermesi öngörülmüştür (3343 Sayılı Yönetmelik, 1997). Aynı yıl içinde, deprem, yangın ve sel gibi

afetleri kapsayan "Afet Bölgelerinde Yapılacak Yapılar Hakkında Yönetmelik" de uygulamaya konulmuştur (AFAD, 2022; Sever, 2019; Ergünay, 2011; Erkan, 2010). Bu kanunla oluşturulan Kriz Merkezi Yönetmeliği, afetlerin meydana gelmesinden sonra yapılacak yönetimi düzenlerken, etkilenen insanlara yönelik müdahaleye dair bilgiler içermektedir. Çıkarılan yönetmelik yaşanan afetlerden etkilenen insanlara müdahaleye yönelik bilgiler içeren kriz yönetimi esasına dayanan bir yönetmelik olmaktan daha ileriye gidememiştir.

1997'de meydana gelen depremlerden sonra "*Afet Bölgelerinde Yapılacak Yapılar Hakkında Yönetmelik*" kabul edilmiştir (23098 Mükerrer Sayılı Yönetmelik, 1997). Yönetmelikte, afet bölgelerinde yeniden inşa, değişiklik, genişletme, onarım veya güçlendirme yapılacak tüm binaların (resmi ve özel) teknik gereklilikleri belirlenmiştir (Demirli, 2000). Ancak, bu yönetmelikte deprem, sel ve yangın gibi afetler öncelikli olarak ele alınmış, diğer olası afetler ve riskler gözardı edilmiştir. Özellikle deprem konusu üzerinde durulurken, sel ve yangın gibi durumlar için ise çok az yer ayrılmıştır.

1998'deki Adana-Ceyhan Depremi'nde 145 kişi hayatını kaybetmiş, 1.500'den fazla kişi yaralanmış ve 30.000'den fazla yapı hasar görmüştür (Adana İRAP, 2022:25). Bu depremin ardından Türkiye'de ilk kez yapı denetimi konusunda "*Yapı Denetimi Hakkında Kanun'u*" çıkarılmıştır (Özden, 2011). Adana-Ceyhan Depremi'nin etkileri, depremlerle ilgili çıkarılan yönetmeliklerin uygulanması ve denetlenmesinde sorunların varlığını ortaya koymuştur. Ayrıca yerleşim yerlerinin seçimi, yapıların inşası gibi kararların alınması ve uygulanmasında bilimsel yöntemlerin daha yaygın bir şekilde kullanılması gerektiği vurgulanmıştır.

1999 ve Sonrası

Gölcük (17 Ağustos 1999) ve Düzce (12 Kasım 1999) Depremleri, Türkiye için önemli bir kırılma noktası olarak kabul edilir. Bu afetler, ülkede yapıların imar kurallarına uygun olmadığını, denetimlerin yetersiz olduğunu ve toplumun afetlere karşı duyarsız olduğunu göstermiştir (Özmen ve Özden, 2013:15). Depremler sonrası oluşan can ve mal kayıpları, afet risklerini azaltma çalışmalarındaki eksiklikleri ve ilgili kurumların görevlerini tam olarak yerine getirmediğini ortaya koymuştur (Özmen, 2000). 1999 depremlerinden sonraki bir yıl içinde, 38 kanun ve kanun hükmünde kararname, 28 kararname, 6 yönetmelik, 17 tebliğ ve 9 genelge yayımlan-

mıştır (Yazılıtaş, 2015). Bu düzenlemeler, genellikle deprem sonrası zararları gidermeye yönelik genelleşen afet yönetimi süreçlerini içermektedir (Gökçe ve Tetik, 201: 137-141). Türkiye Büyük Millet Meclisi “4452 Sayılı Doğal Afetlere Karşı Alınacak Önlemler ve Doğal Afetler Nedeniyle Doğan Zararların Giderilmesi İçin Yapılacak Düzenlemeler Hakkında Yetki Kanunu” ile hükümete üç ay süreyle kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi vermiştir (4452 Sayılı Kanun, 1999). Bu dönemle birlikte, afetlerle ilgili kurumların görev, yetki ve sorumlulukları yeniden düzenlenmiş ve bu süreçte koordinasyon ihtiyacı ortaya konmuştur (Erkan, 2010; Tümtürk, 2020). Depremlerin ardından yapılan yasal düzenlemeler genellikle depremlerin olumsuz etkilerini azaltmaya yöneliktir. Bununla birlikte, yaşanan depremler, toplumda afet bilincinin yetersizliğini, imar kurallarına uygun yapı eksikliğini, denetim mekanizmalarının yetersizliğini ve afet risk yönetimi çalışmalarındaki eksiklikleri ortaya koymuştur.

2000 yılında ise, “595 Sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” ile yeni bir yapı denetim sistemi kurulmuş ve “Sivil Savunma Arama ve Kurtarma Birlikleri ve Ekiplerinin Kuruluşu, Görevleri, Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik” uygulamaya konulmuştur (Ergünay, 2000). Ancak bu değişiklikler ve yenilikler genellikle afetler sonrası kriz yönetimine odaklanmıştır.

2001’de çıkarılan “4649 Sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun” ve günümüzde de geçerli olan “4708 Sayılı Yapı Denetimi Kanun’u” önemli afet yönetimi düzenlemeleri arasında kabul edilmektedir (AFAD, 2022; Sever, 2019; Çilingir ve Örcen, 2020).

2003 yılında, “7269 Sayılı Kanun’da bazı değişiklikler yapılmasını da içeren 4864 Sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” (4864 Sayılı Kanun, 2003); 2004’te afetlerle ilgili düzenlemeleri de içeren “5263 Sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun” yürürlüğe girmiştir (5263 Sayılı Kanun, 2024). Yine 2004 yılında kabul edilen “5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanun’u” ile bir afet durumunda harcama yapabilecekleri belirtilmiştir (5216 Sayılı Kanun, 2004; Sever, 2019). 2005 yılında “5327 Sayılı Denizli-Buldan ve Çevresinde, Hakkâri’de, Bingöl-Karlıova ve Çevresi ile Erzurum-Çat’ta Meydana Gelen Deprem Afetlerine ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” uygulamaya konulmuştur (5327 Sayılı Kanun, 2005; 5327 Sayılı Kanun, 2005). Yine 2005 yılında yürürlüğe giren “İl Özel İdaresi Kanunu” (5302 Sayılı), “Mahalli İdare Birlikleri Kanunu” (5355 Sayılı) ve “Belediye Kanunu” (5393

Sayılı) ile afet durumlarında bu kurumların harcama yapabilmesi kararlaştırılmıştır (5302 Sayılı Kanun, 2005; 5355 Sayılı Kanun, 2005; 5393 Sayılı Kanun, 2005). Yaşanan afetlerin ardından kurumların harcamalarına ilişkin düzenlemeleri kapsayan kriz yönetimi yaklaşımları benimsenmiştir.

2006 yılında, çevreye zarar verebilecek faaliyetlerde bulunan kurum, kuruluş ve işletmelere, teknolojik kazaların çevresel etkilerini kontrol altına almayı ve azaltmayı amaçlayan acil durum planları hazırlama zorunluluğu getiren "5491 Sayılı Çevre Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" kabul edilmiştir (5491 Sayılı Kanun, 2006). Ayrıca "5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda" ... yangın, su baskını, sel, kuraklık, yer kayması, deprem" afetlerine ve afetlerle ilgili düzenlemelere yer verilmiştir (5510 Sayılı Kanun, 2006). 1999 depremlerin etkileri uzun süre devam etmiş olup, 2009 yılına kadar afet mevzuatında köklü değişiklikler gerçekleşmemiştir (Sever, 2019; Çilingir ve Örcen, 2020). Ancak 2009 yılında Türkiye'de önemli bir adım atılarak, afet yönetimi alanında önemli düzenlemeler yapılmıştır. "5902 Sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun" ile Türkiye'deki afet yönetimindeki karmaşa ve çok başlılık sona erdirilmiştir. Bu kanunla, Sivil Savunma, Afet İşleri ve Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlükleri kapatılmış, yerine Başbakanlık bünyesinde Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) kurulmuştur (5902 Sayılı Kanun, 2009). AFAD'ın kurulmasıyla birlikte Türkiye, uluslararası standartlara uygun bir afet politikası belirleme sürecine girmiştir. Bu süreçte afetlere yönelik müdahale ve iyileştirme çalışmalarına; afetler meydana gelmeden yapılacak zarar azaltma ve hazırlık çalışmalarınızda eklenmesi odaklı bir yaklaşım benimsenmeye çalışılmıştır (AFAD, 2022). Bu yaklaşımda, afet ve acil durumlar için tehlike ve risklerin önceden belirlenmesi, önlemlerin alınması, koordineli müdahale ve bütüncül iyileştirme ilkelerine dayanmaktadır.

2011 yılında, halkın afetlere karşı duyarlılığını artırmak, risk azaltma çalışmalarını sürdürmek ve tüm düzeylerde uyumu sağlamak amacıyla gereksinimlerin belirlenmesi, uygulamaların izlenmesi ve değerlendirilmesi için "1320 karar Sayılı Türkiye Afet Risklerinin Azaltılması Platformunun Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları" başlıklı Bakanlar Kurulu Kararı yürürlüğe sokulmuş, AFAD tarafından "Ulusal Deprem Stratejisi ve Eylem Planı(UDSEP)" hazırlanmıştır (1320 karar Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı, 2011; UDSEP, 2013). Bu eylem planı, Türkiye'nin deprem riskine karşı uzun vadeli bir yaklaşım oluşturmasını ve çeşitli paydaşların iş birliği

yapması için temel oluşturmaktadır. Ancak bu eylem planı sadece depremlere yönelik olarak hazırlanmıştır.

2011 yılında gerçekleşen Van ve Erciş depreminin ardından 2012’de “6305 Sayılı Afet Sigortaları Kanunu” yürürlüğe girmiştir (6305 Sayılı Kanun, 2012). Bu kanun, Türkiye’de afetlerin etkilerini azaltmak ve vatandaşları afet riskine karşı korumak amacıyla oldukça önemlidir; zira zorunlu deprem sigortası sistemi kurulmuş ve toplumsal dayanıklılığın artırılması hedeflenmiştir. Sonraki süreçlerde Afet Sigorta Kanunu’nun içeriği detaylandırılmış ancak denetimsiz beyana bağlı sigortalama işlemleri devam etmiştir. SGK bağlamında afetlerden zarar görenlere yapılacak yardımları kapsayan kriz odaklı afet yönetimi yapılmaya devam etmektedir.

2012 yılında “6306 Sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun” kabul edilmiş ve bu kanunla Türkiye’de afet yönetimi ve mevzuatıyla ilgili ciddi bir revizyon sürecini başlamıştır (6306 Sayılı Kanun, 2012). Bu kanun, afet riski altındaki alanlarda riskin azaltılması amacıyla dönüşüm süreçlerini düzenlemeyi hedeflemektedir. Afetlere hazırlık kapsamı ele alınmış ancak bu hazırlık süreci genellikle afetler yaşandığı sırada ve sonrasında yapılacak müdahale ve yardımların önceden planlanmasına yönelik çalışmalar olmuştur. Bu süreçlerde risk yönetimi yaklaşımı tam olarak benimsenmemiştir.

Sel ve taşkınlarla ilgili olarak “28444 Sayılı Resmi Gazete ‘de yayınlanan Su Havzalarının Korunması ve Yönetim Planlarının Hazırlanması Hakkında Yönetmelik” uygulamaya alınmıştır. Mevcut haliyle Türkiye’deki sosyal güvenlik sistemi (SGK), afetlerden zarar görenlere yapılacak yardımları ‘Primsiz Rejimler’ olarak adlandırılan sosyal yardımlar ve hizmetler kapsamında değerlendirilmiştir (28444 Sayılı Resmi Gazete, 2012; Çalışır, 2018:76). Ayrıca, 2014 yılında afet riski taşıyan bölgelerde yapılacak projelerin çevresel etkilerinin değerlendirilmesi için “Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği’nde” değişiklikler yapılmıştır (ÇED Yönetmeliği, 2014). Bu çalışmalar, afetlerden sonra ortaya çıkan zararları azaltma ve iyileştirme aşamalarına yönelik olarak oluşturulmuştur. Yapılan değişikliklerin temelinde daha katılımcı bir süreç benimsenmiş, kamuoyunun daha fazla bilgilendirilmesi ve katılımının sağlanması hedeflenmiştir. 2014 yılında yürürlüğe giren “28871 Sayılı, Türkiye Afet Müdahale Planı’nu (TAMP)” afet ve acil durumlarında koordinasyonu sağlanmak, birimlerinin rollerini ve sorumluluklarını tanımlamak, afet öncesi, sırası ve sonrasında müdahale planlamasının esaslarını belirlemeyi amaçlamaktadır.

TAMP, Türkiye’de her türlü ve ölçekteki afet ve acil durumlara müdahale edecek bakanlık, kurum ve kuruluşları, özel sektörü, sivil toplum kuruluşlarını ve bireyleri kapsamaktadır(TAMP, 2014). Bu plan yaşanan afetlerden elde edilen verilerin derlenmesi doğrultusunda afetlere etkin müdahaleyi sağlamak amacıyla hazırlanmış olan kriz yönetimi odaklı bir plandır.

15 Temmuz 2018’de çıkarılan “4 No’lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi” ile AFAD Başkanlığı İçişleri Bakanlığı’na bağlanmış ve AFAD, İl Afet ve Acil Durum Müdürlükleri ile Afet ve Acil Durum Arama Kurtarma Birlik Müdürlükleri aracılığıyla faaliyetlerini sürdürmeye başlamıştır (4 No’lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 2018).

Türkiye’de Deprem mühendisliğinde yaşanan gelişmelere ve toplumsal ihtiyaçlara göre, deprem yönetmelikleri belirli aralıklarla güncellenmektedir. Son düzenleme, 2018’de yapılmış olup, “Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği” ise 1 Ocak 2019’da yürürlüğe girmiştir (TBDY, 2018).

2020 yılında AFAD tarafından hazırlanan “Ulusal Radyasyon Acil Durum Planı (URAP)”, Türkiye’nin radyolojik ve nükleer olaylara karşı hazırlıklı olmasını sağlayan stratejik bir belge oluşturulmuştur (URAP, 2020). URAP, olası radyasyon acil durumlarına müdahale etmek için prosedürleri, sorumlulukları ve koordinasyon mekanizmalarını içermektedir. Ayrıca, bu plan TAMP ile uyumlu olarak hazırlanmış ve etkin bir müdahale sağlamayı amaçlamaktadır. Sonrasında ise, afet risklerini azaltmak ve hazırlıklı olmak amacıyla “Türkiye Afet Risk Azaltma Planı (TARAP)” oluşturulmuştur (TARAP, 2022). TARAP tüm afet risklerini ele alarak, uluslararası stratejik öncelikler doğrultusunda kurumsal kapasiteyi güçlendirme, toplumsal farkındalığı artırma ve afet risk yönetimi politikalarını geliştirme hedeflerini içermektedir. TARAP’ın uygulanması, kamu kurumları, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve özel sektörün iş birliğiyle gerçekleştirilmiş olup, 8 Temmuz 2022’de yürürlüğe girmiştir. Ayrıca, 15 Eylül 2022’de TAMP’da gerekli düzenlemeler yapılmış ve 31954 Sayılı Resmî Gazete ‘de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Böylelikle TAMP’da afetlere müdahale aşamalarında karmaşıklığı azaltmaya yönelik sorunların giderilmesini içerecek şekilde güncellenme yapılmaya çalışılmıştır (AFAD, 2023).

6.02.2023 tarihinde Türkiye, Kahramanmaraş’ta 7,8 Mw ve 7,5 Mw büyüklüğünde iki büyük deprem yaşadı. Depremler Kahramanmaraş, Hatay, Gaziantep, Adıyaman, Malatya, Kilis, Şanlıurfa, Adana, Osmaniye, Diyarbakır ve Elazığ’da etkili olmuştur. Türkiye’de 53.537, Suriye’de 8.476

kişi hayatını kaybetti ve 122.000'den fazla kişi yaralandı. Ayrıca 45.000'den fazla artçı sarsıntı meydana geldi (TCBSBB, 2023; AFAD, 2023). Bu depremlerin meydana getirdiği olumsuz sonuçlara bakıldığında, afetin büyüklüğü ve art arda yaşanmasının yanında; Türkiye'nin afet yönetimi bakımından özellikle risk azaltma ve afetlere hazırlık çalışmalarının yetersizliği ile müdahale ve iyileştirme süreçlerinin karmaşıklığı öne çıkmaktadır.

21/03/2023 tarihinde "*Afet Yeniden İmar Fonunun Kurulması Hakkında Kanun*" kabul edilmiştir. Yaşanan depremlerin, genel hayata etkiliği, afet bölgelerinde iyileştirme çalışmalarının yapılmasına yönelik kaynakların sağlanması ve yönetilmesi amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı'na bağlı "*Afet Yeniden İmar Fonu*"nun oluşturulması amaçlanmıştır. Ayrıca, afetlerden kaynaklanan dış finansman kaynaklarının kamu dışı kurum ve kuruluşlara tahsisinde yetki Hazine ve Maliye Bakanı'na verilmiştir (TCBSBB 2024:129-132). Bu Kanun, 6 Şubat depremleri gibi yaşanan afetlerin finansmanını sağlamayı amaçlamaktadır. Afet yönetimi sürecinde kriz yönetimi aşamasından iyileştirme aşamasına geçişi destekleyen bir düzenlemedir.

10/04/2023 tarihli "*Olağanüstü Hal Kapsamında Yerleşme ve Yapılaşmaya İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Kabul Edilmesine Dair Kanun*" kabul edilmiştir. 8.2.2023 tarihli OHAL kapsamındaki illerde yerleşme ve yapılaşmaya yönelik tedbirleri içermektedir. Bu kanun, afetten etkilenenler için geçici veya kesin iskân alanlarının belirlenmesini, zemin etütleri ve jeolojik raporlar doğrultusunda yapılan düzenlemeleri kapsamaktadır (TCBSBB 2024:129-132). Kanun, 6 Şubat depremlerinden etkilenen afetzedeler için daha güvenli yerleşim yerleri ve yapılar oluşturmayı amaçlamaktadır. Böylelikle gelecekte yaşanacak deprem riskine karşı zarar görebildiği azaltacak önlemler almayı amaçlanmaktadır. Ayrıca, afet sonrası iyileştirme çalışmalarının gelecekteki risk yönetimi için hukuki bir çerçeve oluşturulmasını sağlamaktadır.

15/07/2023 tarihli "*7456 Sayılı Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifisi İçin Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun*", depremden etkilenen sanayicilerin sanayi faaliyetlerini sürdürebilmesi için gerekli tesislerinin onarımı, güçlendirilmesi, yeniden inşasveya yeni sanayi tesislerinin kurulması amacıyla sanayi alanlarının düzenlenmesini içermektedir (TCBSBB 2024:129-132). Bu

Kanun, 6 Şubat depremlerinin neden olduğu zararların azaltılması ve normal yaşama dönüş sürecinin desteklenmesi için kriz yönetimi odaklı olarak çıkarılmıştır.

“7452 Sayılı OHAL Kapsamında Yerleşme ve Yapılaşmaya İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’ne” Ek 1. Maddesi gereğince, deprem bölgesinde orta ve üzeri hasarlı yapıların yerinde yeniden yapımıyla ilgili işlemler tanımlanmıştır. Ayrıca, “7471 Sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”, deprem bölgelerinde bazı idari davaların hızla sonuçlandırılmasını sağlayacak düzenlemeler getirmiştir. Böylelikle hasar tespit raporlarına dayalı idari işlemlere karşı açılan davalarına yeni bir usul getirilmesi getirmiştir. Ancak hak sahipliğine ilişkin işlemler bu kapsamın dışında bırakılmıştır (TCBSBB, 2024 ss.129-132). Bu Kanunlar, özellikle 6 Şubat depremlerinin neden olduğu zararları azaltmaya ve normal yaşama dönüşü sağlamaya yönelik kapasite oluşturmayı amaçlamaktadır, ancak kriz yönetimi bu dönemlerde ön plandadır.

2024 yılında hazırlanan Türkiye Afet Sonrası İyileştirme Planı (TASİP), afetlerin neden olduğu zararların giderilmesi ve afet sonrası toplumsal, ekonomik ve çevresel iyileştirme süreçlerinin yönetimini amaçlayan stratejik bir belgedir. TASİP, AFAD başkanlığı tarafından hazırlanmış olup, tüm paydaşların görüşlerine başvurularak oluşturulmuştur. Plan, afet sonrası hasar tespiti, acil ihtiyaçların karşılanması, barınma, gıda ve temiz su sağlanması, sağlık hizmetlerinin yeniden sağlanması, altyapı ve ekonomik iyileştirmeler gibi konularda müdahaleleri kapsamaktadır. Stratejilerin ve eylem planlarının koordinasyonu, afetzedelerin ihtiyaçlarını karşılamak ve toplumun dayanıklılığını artırmak için kritik bir adımdır.

(*) Bu çalışma önemli derecede can ve mal kaybına yol açan afetlere ve mevzuattaki düzenlemelere yer verilerek yazar tarafından derlenmiştir.

Sonuç

Sonuç olarak, Türkiye’nin jeolojik yapısı ve coğrafi konumu, ülkeyi birçok afetle karşı karşıya bırakmakta, bu da can kayıpları ve ekonomik zararları en aza indirmenin önemini bir kez daha gözler önüne koymaktadır. Afetler öncesinde alınacak tedbirler ve yapılacak hazırlıklar, afet yönetim sürecinin temel taşlarını oluşturmakta olup, toplumun etkin katılımı ve ya-

sal düzenlemelere uyum gösterilmesi, risk azaltma ve hazırlık süreçlerinin başarısı için hayati öneme sahiptir. Halkın bilinçlendirilmesi ve eğitilmesi ise afet risk yönetiminin vazgeçilmez bir unsurudur.

Yapılan değerlendirmeler, Türkiye'deki afet mevzuatının büyük ölçüde krize müdahale odaklı olduğunu ve çevre, doğal kaynaklar ile ekosistem sürdürülebilirliği açısından bazı kısıtlamalar içerdiğini ortaya koymaktadır. Oysa etkin bir afet yönetimi, sadece afet sonrasında yapılan müdahaleleri değil, afet öncesinde alınacak proaktif önlemleri de kapsamalıdır. Afet zararlarının azaltılması, hazırlık, müdahale ve iyileştirme süreçlerinin bir bütün halinde ele alınması ve uygulanması gerekmektedir. Ne yazık ki mevcut uygulamalarda bu bütüncül yaklaşımın tam anlamıyla hayata geçirilemediği gözlemlenmektedir.

Afet yönetiminde, Türkiye'nin bölgesel farklılıklarını göz önünde bulundurarak her bölgeye özgü yaklaşımlar geliştirilmelidir. Bütünleşik bir afet yönetimi modeli, sadece afet etkilerinin azaltılmasını değil, aynı zamanda hazırlık çalışmalarının planlanmasını da içermelidir. Ayrıca afet yönetiminin her aşamasında görev alacak karar vericilerin, müdahalecilerin, sivil toplum kuruluşlarının, gönüllülerin ve halkın rollerinin önceden belirlenmesi ve planlanması, afet sonrasında yaşanabilecek karmaşa ve yetki çatışmalarını önleyecek, müdahale ve yardım faaliyetlerinin daha etkili yürütülmesini sağlayacaktır. Bu bağlamda, afet mevzuatı, merkez ve yerel yönetimlerin, meslek odalarının, özel sektörün, sivil toplum kuruluşlarının ve halkın aktif katılımını teşvik eden bir sistem bütünlüğüne sahip olmalıdır.

Sonuç olarak, Türkiye'deki afet yönetimi süreci, uluslararası gelişmelere paralel olarak sürekli yenilenmeli ve yenilikçi yöntemlerle desteklenmelidir. Afetlerin yol açabileceği zararları en aza indirmek için tüm paydaşların aktif katılımıyla, sürdürülebilir ve bütünleşik bir afet yönetim sistemi oluşturulması gerekmektedir.

Extended Abstract

Examination of Turkish Disaster Legislation in Terms of Integrated Disaster Management

Öznur Akduman³

ORCID: 0000-0003-0258-2959

Disasters have been known to cause significant losses and social devastation throughout human history. Natural hazards such as earthquakes, floods, landslides, fires, and technological accidents have deeply impacted the lives of millions of people worldwide. The effects of natural disasters are particularly challenging to predict, and the destructive consequences of these events can cause severe damage to both the social and economic structures of societies. While the outcomes of disasters may seem to stem from natural or human-induced hazards, a large portion of these consequences are, in fact, human-made. The combination of hazards and vulnerabilities exacerbates the impacts of disasters. For example, although earthquakes are a natural hazard, factors such as substandard building construction, unplanned urbanization, and insufficient regulations transform these hazards into actual disasters.

Turkey requires an effective disaster management system to minimize the impacts of disasters. However, the existing disaster management processes and legislation are occasionally inadequate, highlighting the need for updates. This study aims to evaluate Turkey's disaster management legislation from an integrated disaster management perspective. It seeks to identify the deficiencies in the current disaster management legislation in Turkey and offer recommendations for the development of a more effective disaster management strategy.

Disaster management is a multidimensional process that extends beyond interventions during a disaster. It encompasses various phases that must be implemented before, during, and after a disaster. The primary phases of this process are disaster risk reduction, disaster preparedness, disaster response, and post-disaster recovery. Each phase has its own

³ Res. Asst. Tekirdağ Namık Kemal University, Faculty of Health Sciences, Department of Emergency Aid and Disaster Management, Email: oakduman@nku.edu.tr

unique dynamics and challenges, and the successful execution of these phases requires the participation of all sectors of society, not just the efforts of the state. Disaster management is a multi-stakeholder process that necessitates effective collaboration between government institutions, non-governmental organizations (NGOs), the private sector, and individuals. The minimization of disaster impacts is contingent upon strong cooperation and coordination among these stakeholders. At this point, the concept of integrated disaster management comes into play. Integrated disaster management is a comprehensive management model that focuses not only on response and recovery but also on risk reduction and preparedness phases.

Turkey faces a variety of natural and human-induced disaster risks due to its geopolitical location. Particularly situated within an earthquake zone, Turkey has suffered significant losses from major earthquakes throughout history. This situation underscores the importance of disaster management policies and the legal frameworks addressing disasters. In Turkey, the legal regulations regarding disaster management underwent significant changes following the 1999 Marmara Earthquake. After this earthquake, disaster management policies became more systematic, and the processes for dealing with disasters were addressed in a more comprehensive manner. However, it cannot be said that the current disaster management legislation fully meets today's needs. According to the existing disaster management legislation, disaster response is carried out by different governmental institutions at the local and national levels. The Disaster and Emergency Management Authority (AFAD) is responsible for coordinating disaster management processes in Turkey. AFAD oversees the prevention of disasters, risk reduction, preparedness, response, and recovery efforts. Additionally, various ministries, municipalities, and NGOs are also involved in disaster management. Nevertheless, the current regulations are sometimes insufficient and contain certain shortcomings.

First, there is a need for stronger and more comprehensive policies in the area of disaster risk reduction. The existing legislation does not sufficiently elaborate on the risk reduction measures that should be taken before a disaster, and there is a need for regulations that enhance the capacity of local governments. Furthermore, raising awareness among individuals and society during the preparedness phase is of great importance. The public should be educated, informed, and prepared for disasters

through drills and training programs. Second, the issues of coordination in the disaster response and post-disaster recovery phases need to be addressed. Especially in large-scale disasters, the lack of effective coordination between state institutions and NGOs can lead to disruptions in the response process. Existing legal regulations should be updated to strengthen cooperation and coordination among these institutions.

Turkey's geological structure and geographical location expose the country to frequent natural disasters such as earthquakes, floods, and landslides, which can result in significant loss of life and economic damage. Therefore, preparedness and risk management activities before disasters are of utmost importance in mitigating the adverse effects of disasters. Instead of focusing solely on post-disaster interventions, proactive measures should be taken to reduce risks, and response and recovery efforts should be planned in advance. However, the current disaster management legislation in Turkey predominantly focuses on post-disaster interventions, with notable deficiencies in the risk reduction and preparedness phases before disasters occur.

In this process, raising public awareness and educating the population are critical for the success of disaster management. Reducing disaster risks and being prepared for disasters require the active participation of all sectors of society, not just the state. The existing legal framework for disaster management in Turkey is primarily crisis-oriented, focusing on response efforts rather than addressing environmental and ecosystem sustainability. However, effective disaster management should also encompass risk reduction and preparedness efforts before a disaster occurs.

Another shortcoming observed in Turkey's disaster management processes is the insufficient consideration of regional differences. Each region has its own unique disaster risks and dynamics, and disaster management strategies should be developed with these differences in mind. To minimize the effects of disasters, preparation and intervention plans should be designed according to the specific needs of each region. Moreover, the roles of state institutions, NGOs, volunteers, and the public in every phase of disaster management should be clearly defined and pre-planned. In this way, potential conflicts over authority and coordination issues in the response phase can be avoided.

In conclusion, effective disaster management in Turkey requires the updating of legal regulations and the adoption of an integrated disaster

management model. This model should not only aim to reduce the damage caused by disasters but also include preparedness measures and long-term risk reduction strategies. Disaster management processes should be continuously updated in line with international developments and supported by innovative methods. For Turkey's disaster management system to function sustainably and effectively, strong cooperation among central and local governments, NGOs, the private sector, and the public should be established, and the active participation of these stakeholders in disaster preparedness and response processes should be encouraged. The development of disaster management strategies that are in harmony with environmental sustainability and supported by holistic approaches to minimize disaster risks will contribute to building a more resilient society in Turkey. Therefore, Turkey's disaster management processes should be continuously reviewed and improved in alignment with both national and international developments.

Kaynakça/References

- 1051 Sayılı Kanun. (1968). Umumî Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara dair 15/5/1959 gün ve 7269 sayılı Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesi hakkında Kanun. 27.03.2024 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/12952.pdf> adresinden erişildi.
- 1320 Karar Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı, (2011). 22.02.2024 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2011/02/20110212-4.htm> adresinden erişildi.
- 18251 Sayılı Kararname. (1983). Bayındırlık ve İskan Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname. 26.02.2024 tarihinde <http://www.krkyapidenetim.com.tr/ss/upload/upload31.pdf> adresinden erişildi.
- 1961 Anayasası. (1961). 10.03.2024 tarihinde <https://www.anayasa.gov.tr/tr/mevzuat/onceki-anayasalar/1961-anayasasi/>. adresinden erişildi.
- 1982 Anayasası. (1982). 10.03.2024 tarihinde <https://www.anayasa.gov.tr/tr/mevzuat/onceki-anayasalar/1961-anayasasi/> adresinden erişildi.
- 2090 Sayılı Kanun. (2019). Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanun. TC. Cumhurbaşkanlığı Resmî Gazete web sitesinden 10.09.2019 tarihinde [http://www.resmigazete.gov.tr / arşiv/15987.pdf](http://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/15987.pdf). adresinden erişildi.

- 23098 Mükerrer Sayılı Yönetmelik. (1997). Deprem Bölgelerinde Yapılacak Binalar Hakkında Yönetmelik. 26.02.2024 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2006/03/20060306-3.htm> adresinden erişildi.
- 2690 Sayılı Kanun. (1956). Atom Enerjisi Komisyonu Kurulması hakkında Kanun. 20.03.2024 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/9398.pdf> adresinden erişildi.
- 28444 Sayılı Resmî Gazete. 2012. Su Havzalarının Korunması ve Yönetim Planlarının Hazırlanması Hakkında Yönetmelik. 17.03.2024 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/10/20121017-2.htm> adresinden erişildi.
- 2872 Sayılı Kanun. (1983). Çevre Kanunu. 24.02.2024 tarihinde https://www.jeofizik.org.tr/resimler/ekler/cbbc409ec990f19_ek.pdf adresinden erişildi.
- 2981 Sayılı ve 6785 Sayılı Kanun. (1984). İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanunu'nun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun, 21.03.2024 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=2981&MevzuatTur=5&MevzuatTertip=5> adresinden erişildi.
- 3194 Sayılı Kanun. (1985). 3194 Sayılı Kanun'un 6306 Sayılı Kanun ile değişik hali. 05.03.2024 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.3194-20120516.pdf> (Son Erişim: 21.03.2024). adresinden erişildi.
- 3343 Sayılı Yönetmelik. (1997). 3343 Sayılı Başbakanlık Kriz Yönetim Merkezi Yönetmeliği. 17.02.2024 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/3.5.968716.pdf> adresinden erişildi.
- 3838 Sayılı Kanun. (1992). Erzincan, Gümüşhane ve Tunceli İllerinde Vuku Bulan Deprem Afeti ile Şımak ve Çukurca'da Meydana Gelen Hasar ve Tahribata İlişkin Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkında Kanun. 05.03.2024 tarihinde <https://www.lexpera.com.tr/mevzuat/Kanunlar/erzincan-gumushane-ve-tunceli-illerinde-vuku-bulan-deprem-afeti-ile-simak-ve-cukurca-da-meydana/2> adresinden erişildi.
- 4 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi. (2018). Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi. 25.02.2024 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/19.5.4.pdf> adresinden erişildi.
- 4123 Sayılı Kanun. (1995). Tabii Afet Nedeniyle Meydana Gelen Hasar ve Tahribata İlişkin Hizmetlerin Yürütülmesine Dair Kanun. (1995). 17.03.2024 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.4123.pdf> adresinden erişildi.
- 4373 Sayılı Kanun. (1943). Taşkın Sulara ve Su Baskınlarına Karşı Korunma Kanunu. 20.03.2024 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.3.4373.pdf> adresinden ulaşıldı.
- 4452 Sayılı Kanun. (1999). Doğal Afetlere Karşı Alınacak Önlemler ve Doğal Afetler Nedeniyle Doğan Zararların Giderilmesi İçin Yapılacak Düzenlemeler Hakkında

- Yetki Kanun. 26.02.2024 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.4452.pdf> adresinden erişildi.
- 4864 Sayılı Kanu. (2003). Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun. 22.03.2024 tarihinde <https://www5.tbmm.gov.tr/Kanunlar/k4864.html> adresinden erişildi.
- 5216 Sayılı Kanun. (2004). Büyükşehir Belediyesi Kanunu. 24.02.2024 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=5216&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5> adresinden erişildi.
- 5263 Sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun. (2024). Tarihçe. 25.03.2024 tarihinde <https://www.aile.gov.tr/sygm/genel-mudurluk/hakkinda/tarihce/> adresinden erişildi.
- 5302 Sayılı Kanun. (2005). İl Özel idaresi Kanunu. 26.02.2024 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.5302.pdf> adresinden erişildi.
- 5327 Sayılı Kanun. (2005). Denizli-Buldan ve Çevresinde, Hakkâri'de, Bingöl-Karlıova ve Çevresi ile Erzurum-Çat'ta Meydana Gelen Deprem Afetlerine ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun. 26.02.2024 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.5327.pdf> adresinden erişildi.
- 5355 Sayılı Kanun. (2005). Mahalli İdare Birlikleri Kanunu, 21.03.2024 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=5355&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5> adresinden erişildi.
- 5491 Sayılı Kanun. (2006). Çevre Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun. 26.02.2024 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2006/05/20060513-1.htm> adresinden erişildi.
- 5510 Sayılı Kanun. (2006). Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu. 17.03.2024 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5510.pdf> adresinden erişildi.
- 5902 Sayılı Kanun. (2009). Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun. 25.02.2024 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2009/06/20090617-1.htm> adresinden erişildi.
- 6305 Sayılı Kanun. (2012). Afet Sigortaları Kanunu. 19.03.2024 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.6305.pdf> adresinden erişildi.
- 6306 Sayılı Kanun. (2012). Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun. 25.02.2024 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=6306&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5> adresinden erişildi.
- 6746 Sayılı Kanun. (2012). Aydın, Balıkesir, Bilecik, Edirne, Eskişehir, Kırklareli, Konya ve Denizli Vilayetlerinde 1955 – 1956 Yılında Tabii Afetlerden Zarar Görenlere Yapılacak Yardım Hakkında Kanun. 20.03.2024 tarihinde <https://www.tmevzuat.com/normlar/6746-sayili-aydin-balikesir-bilecik-edirne-eskisehir-kirklareli->

- konya-ve-denizli-vilayetlerinde-1955-1956-yilinda-tabii-afetlerden-zarar-goren-lere-yapilacak-yardim-hakkinda-Kanunmulga/ adresinden erişildi.
- 6785 Sayılı Kanun. (1956). İmar Kanunu 20.03.2024 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/9359.pdf> adresinden erişildi.
- 7116 Sayılı Kanun. (2018). 7116 sayılı İmar ve İskân Bakanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanun. 26.02.2024 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/13134.pdf> adresinden erişildi.
- 7126 Sayılı Kanun. (1959). Sivil Müdafaa Bakımından Şehir ve Kasaba Planlarıyla Mühim Bina ve Tesislerde Tatbik Olunacak Esaslar Hakkında Nizamname. 15.03.2024 tarihinde <https://www.mevzuatsorgula.com/Tuzuk/sivil-mudafaa-bakimindan-sehir-ve-kasaba-planlariyla-muhim-bina-ve-tesislerde-tatbik-olunacak-esaslar-hakkinda-nizamname/8b19f76cdcd4ddade2a023d797270e4e> adresinden erişildi.
- 7269 Sayılı Kanun. (1959). Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun. 20.03.2024 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.3.7269.pdf> adresinden erişildi.
- 88/12777 Sayılı Kanun. (1988). Afetlere İlişkin Acil Yardım Teşkilatı ve Planlama Esaslarına Dair Yönetmelik. 25.02.2024 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/anasayfa/MevzuatFihristDetayIframe?MevzuatTur=3&MevzuatNo=8812777&MevzuatTertip=5> adresinden erişildi.
- Adana İRAP. (2022). İldeki Hâkim Tehlikeler ve Yaşanan Afetler (ss. 25).
- AFAD. (2018). Türkiye’de Afet Yönetimi ve Doğa Kaynaklı Afet İstatistikleri. 05.03.2024 tarihinde https://www.afad.gov.tr/kurumlar/afad.gov.tr/35429/xfiles/turkiye_de_afetler.pdf adresinden erişildi.
- AFAD. (2022). Tarihçe. 05.03.2024 tarihinde <https://afad.gov.tr/afad-hakkinda> adresinden erişildi.
- Afyonkarahisar İRAP. (2020). Afyonkarahisar İl Afet Risk Azaltma Planı (ss. 94).
- Akduman, Ö. (2022). *Afet Yönetiminde Zarar Görebilirliği Önleyici Yapılar: Bina Yapısal Elemanlarında Esnek Poliüre Sprey Malzeme Kaplama*. (Yüksek Lisans Tezi, Tez No: 727858). YÖK Tez Merkezi.
- Akduman, Ö. (2024). Afet Mevzuatında Risk Yönetiminin Önemi: Türk Afet Mevzuatı Örneği. *International Scientific Compilation Research Congress (February 11-12, 2024)*, Ankara, Türkiye.
- Akduman, Ö., Aksüt, Y. S., Kaya, A. A. (2023). Vulnerability-Preventing Structures in Disaster Management: Polyurea Coating on Building Structural Elements. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 12(4), 1768-1781.
- Allahbakhshi, K., Jahangiri, K., Khorasani-Zavareh, D., Choi, Y.-J., Choi, H.-B., O'Donnell, M. (2019). Disaster Reintegration Model: A Qualitative Analysis on Developing Korean Disaster Mental Health Support Model. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 16 (2789). <https://doi.org/10.3390/ijerph16152789>

- Ankara Şehri İmar Müdüriyeti Teşkilât ve Vazائفine Dair 1351 Numaralı Kanuna İnzeyyel Kanun. (1929). 25.02.2024 tarihinde https://www5.tbmm.gov.tr/tutanaklar/KANUNLAR_KARARLAR/Kanunbmmc007/Kanunbmmc007/Kanunbmmc00701504.pdf adresinden erişildi.
- Bekiroğlu, D. (2010). Osmanlıdan Günümüze Yapı Denetim. *Yapı Denetim Dergisi*, 1, 10-15.
- Belediye Kanunu. (1980). 23.02.2024 tarihinde <https://www.mku.edu.tr/files/200-a5f3980a-2402-4a4a-96b8-7ced2a07631e.pdf> adresinden erişildi.
- Belediye Kanunu. (2005). 18.03.2024 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/Mevzuatmetin/1.5.5393.Pdf> adresinden erişildi.
- Belediye Yapı ve Yollar Kanunu. (1936). 23.02.2024 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/2433.pdf> adresinden erişildi.
- Bilecen, T. (2015). Yeni Afet Yasasında Hukuksal ve Demokratik Esneklik. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 15 (3), 145-158.
- Bilgili, M. Y. (2015). Anayasal Bir Hak Olarak Çevre Hakkı. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(2), 563-584.
- Büyükkaraciğan, N. (2016). Türkiye’de Yerel Yönetimlerde Kriz ve Afet Yönetim Çalışmalarının Mevzuat Açısından Değerlendirilmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal ve Teknik Araştırmalar Dergisi*, (12), 195-219.
- Büyükkaraciğan, N. (2017). Türkiye’de Kriz ve Afet Yönetimi Mevzuatının Değerlendirilmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal ve Teknik Araştırmalar Dergisi*, (13), 144-193.
- Cumhurbaşkanı Kararı. (2022). 24.02.2024 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/20.5.6053.pdf> adresinden erişildi.
- Çakır, H. K., & Çay, R. D. (2022). Türkiye’deki Afet Yönetim Sisteminin Değerlendirilmesi. *International Asian Congress On Contemporary Sciences*.
- Çalışır, Y. C. (2018). Türk Sosyal Güvenlik Mevzuatında Afetlerin Yeri. *Afet ve Risk Dergisi*, 1(1), 72-80.
- ÇED Yönetmeliği. (2014). Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği. 26.02.2024 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/11/20141125-1.htm> adresinden erişildi.
- Çilingir, A. G., Örcen G. İ. (2020). Afet Politikalarında Risk Unsuru ve Afet Mevzuatında Risk Yönetim. *Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi*. 3(1), 152-165.
- Değirmenci B. (2021). *Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Sürdürülebilir Kalkınma Bağlamında Afet Mevzuatının Değerlendirilmesi*. (Yüksek Lisans Tezi, Tez No: 668655). YÖK Tez Merkezi.
- Demirli, P. (2000). *1997’de Yayınlanan Afet Bölgelerinde Yapılacak Yapılar Hakkında Yönetmeliğin, Betonarme Binaların Mimarisine Getirdiği Kısıtlamaların İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi, Tez No: 101170). YÖK Tez Merkezi.

- Duruel, M. (2023). Afetlerde göçmen olmak: 6 Şubat depremi Hatay örneği. *Mukaddime*, 14(2), 227-255. <https://doi.org/10.19059/mukaddime.1381750>
- Ergünay, O. (2000). Ülkemizde Yapı Denetiminin Gelişimi ve 595 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Getirilen Yeni Yapı Denetim Sistemi. *Türkiye Mühendislik Haberleri*, 410(6), 16. 26.02.2024 tarihinde <https://www.imo.org.tr/Eklenti/1863,ulkemizde-yapi-denetiminin-gelismisi-ve-595-sayili-Kanun-hukmunde-kararname-ile-getirilen-yeni-yapi-denetim-sistemipdf.pdf?0> adresinden erişildi.
- Ersöz, K. (2023). 7269 Sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun'un ve Bu Kanun Kapsamındaki Hak Sahipliği Kurumunun Türk İdare Hukuku Bakımından Değerlendirilmesi, *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 14(2), 486-499. <https://doi.org/10.21492/inuhfd.1347166>
- Erzincan İRAP. (2021). Erzincan İl Afet Risk Azaltma Planı (ss. 50).
- Gökçe O., Tetik , Ç. (2012). Teoride ve Pratikte Afet Sonrası İyileştirme Çalışmaları. (ss 137-141). 26.02.2024 tarihinde https://www.afad.gov.tr/kurumlar/afad.gov.tr/3479/xfiles/afet_sonrasi_iyilestirme_calismalari-1.pdf adresinden erişildi.
- Gupta, A.K., Nair, S.S. (2012). Environmental Legislation for Disaster Risk Management, Module-I. *Environmental Knowledge for Disaster Risk Management Project, National Institute of Disaster Management & Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, New Delhi* , ss. 68.
- Güler, E. (2012). *Afet Yönetimi: Cumhuriyet Dönemi Afet Yönetimi Mevzuatı ve Uygulanması*. (Doktora Tezi, Tez No: 324991). YÖK Tez Merkezi.
- Haçin İ. (2014). 1939 Erzincan Büyük Depremi. *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, 88. 26.02.2024 tarihinde <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/675865> adresinden erişildi.
- Kadioğlu, M. (2008). Sel, Heyelan ve Çiğ için Risk Yönetimi. Kadioğlu, M. ve Özdamar, E., (Eds.), *Afet Zararlarını Azaltmanın Temel İlkeleri*, s. 251-276. JICA Türkiye Ofisi Yayınları No: 2, Ankara.
- Kara, M. (2023). *Sürdürülebilir afet yönetimi ve risk azaltmada kurumlar arası ilişkilerin önemi: Bir model önerisi*. (Doktora tezi, Tez No: 807386). YÖK Tez Merkezi.
- Karaaslan, A. (2015). *Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Afet Yönetimi ile Türkiye'deki Afet Yönetiminin Karşılaştırılması*. (Yüksek Lisans Tezi, Tez no: 412100). YÖK Tez Merkezi.
- Kılınç, Z. A. , Bezci, B. (2011). Kentleşme Gecekondu ve Hemşerilik. *Akademik incelemeler Dergisi*, 6(2), 232-344.
- Öcal, A., Cvetković, V.M., Baytiyeh, H., Tedim, F.M.S., Zečević, M. (2020). Public reactions to the disaster COVID-19: A comparative study in Italy, Lebanon, Portugal, and Serbia. *Geomat. Natural Hazards and Risk*. 11, 1864-1885.
- Özer, Y. E. (2017). Afet Konusundaki Algı ve Yerel Aktörlerin Sorumlulukları. *Sayıştay Dergisi*, (106), 1-34.

- Özmen, B. (2000). 17 Ağustos 1999 İzmit Körfezi Depreminin Hasar Durumu. *Türkiye Deprem Vakfı*, 95.
- Sancakdar, O. (2012). Deprem Zararlarının Azaltılmasında Mülkiyet Hakkını İlgilendiren Olası Dönüşümler, İmar ve İdare Hukuku Yönüyle Değerlendirmeler. *Fasikül Hukuk Dergisi*, 4(28), 6-38.
- Sarı, B., Özer, Y. E. (2024). Coordination analysis in disaster management: A qualitative approach in Türkiye. *International Journal of Disaster Risk Reduction*, 100, 104168.
- Sever, R. (2019). *Afetler ve Afet Yönetimi*. 1. Baskı. Pegem Akademi Ankara.
- Sunar, S. (2023). Türkiye’de mülki idare amirliği sisteminde afetleri yönetebilmenin hukuki çerçevesi. *Dumlupınar Üniversitesi İİBF Dergisi*, (11), 136-143.
- TAMP. (2014). Türkiye Afet Müdahale Planı 17.03.2024 tarihinde https://www.afad.gov.tr/kurumlar/afad.gov.tr/e_Kutuphane/Planlar/TAMP.pdf adresinden erişildi.
- TARAP (2022). Türkiye Afet Risk Azaltma Planı. 23.03.2024 tarihinde https://www.afad.gov.tr/kurumlar/afad.gov.tr/e_Kutuphane/Planlar/28032022-TARAP-kitap_V6.pdf adresinden erişildi.
- TBDY. (2018). Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği. 21.03.2024 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=24468&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5> adresinden erişildi.
- TCBSBB. (2023). 2023 Kahramanmaraş ve Hatay depremleri raporu. 21.03.2024 tarihinde <https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2023/03/2023-Kahramanmaraş-ve-Hatay-Depremleri-Raporu.pdf> adresinden erişildi.
- TCBSBB. (2024). Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Kahramanmaraş ve Hatay Depremleri Yeniden İmar ve Gelişme Raporu. 24.02.2024 tarihinde <https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2024/02/Kahramanmaraş-ve-Hatay-Depremleri-Yeniden-İmar-ve-Gelişme-Raporu-1.pdf> adresinden erişildi.
- Tenikler, G. (2023). Türkiye’de Planlı Dönemin Başlangıcından Günümüze Afetler ve Ulusal Kalkınma Politikaları İlişkisi Üzerine Bir Değerlendirme. *Hastane Öncesi Dergisi*, 7 (3), 379-409.
- Tümtürk, M. M. (2020). *Afet Risklerinin Azaltılması ile İlgili Mevzuatın Değerlendirilmesi*. (Yüksek Lisans Tezi, Tez No: 621065). YÖK Tez Merkezi.
- Umumi Hıfzıssıhha Kanunu. (1930). 19.03.2024 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.3.1593.pdf> adresinden erişildi.
- URAP. (2020). Ulusal Radyasyon Acil Durum Planı 21.03.2024 tarihinde https://www.afad.gov.tr/kurumlar/afad.gov.tr/e_Kutuphane/Planlar/ULUSAL_RADYASYON_ACIL_DURUM_PLANI_URAP_2019_2_.pdf adresinden erişildi.
- USDEP. (2013). Temel Amaç. Ss 9. 21.03.2024 tarihinde https://www.afad.gov.tr/kurumlar/afad.gov.tr/2403/files/ud-sep_1402013_kitap.pdf adresinden erişildi.

- Yazılıtaş, A. (2015). Türk Afet Yönetim Sisteminde Risk Odaklı Yönetimin Önemi. *Türk İdare Dergisi*, 481, 559 - 577.
- Yılmaz, N. (2023). Afetler, Sağlık Hukuku ve Diğer Yasal Düzenlemeler. *İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 8(2), 803-808.

Öznur Akduman

2020 yılında Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölümü'nden dereceyle mezun olmuş ve aynı üniversitede çift anadal yaparak Sağlık Bilimleri Fakültesi Sosyal Hizmetler Lisans Bölümü'nü de tamamlamıştır. Bu dönemde, 2209-A TÜBİTAK Projesi kapsamında "Bina Yapısal Elemanlarının Esnek Poliüre Sprey Malzeme Kaplanması" adlı projeyi yürütmüştür (Proje No: 1919B011901241). 2020 yılında Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Afet Yönetimi Anabilim Dalı'nda yüksek lisans eğitimine başlamış, 2022 yılında ise Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Afet Yönetimi doktora programına kabul edilmiştir. 2021 yılından beri Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölümü'nde araştırma görevlisi olarak çalışmakta ve Afet Risk Yönetimi alanında araştırmalarına devam etmektedir.

She graduated with honors from the Department of Emergency Aid and Disaster Management at the Faculty of Health Sciences, Gümüşhane University, in 2020. She also completed a double major in the Department of Social Work at the same faculty. During this period, she led the project titled "Coating of Structural Building Elements with Flexible Polyurea Spray Material" within the scope of the 2209-A TÜBİTAK Project (Project No: 1919B011901241). In 2020, she began her master's studies in the Disaster Management program at the Institute of Social Sciences, Gümüşhane University, and in 2022, she was accepted into the PhD program in Disaster Management at Dokuz Eylül University's Institute of Social Sciences. Since 2021, she has been working as a research assistant in the Department of Emergency Aid and Disaster Management at Tekirdağ Namık Kemal University's Faculty of Health Sciences, where she continues her research in the field of Disaster Risk Management.

E-posta: oakduman@nku.edu.tr